

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA —1979—	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы		39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар		44 беттің 1 беті

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Пәні: Әлеуметтану және саясаттану

Пән коды: AS 2102

ББ атавы және шифры: 6B10104 «Мейірігер іci»

Оқу сағаты/кредит қолемі: 120 /4

Оқу курсы мен семестрі: 2/3

Тәжірибелік сабактар: 30 сағат

Шымкент, 2024 жыл

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 2 беті

Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Әлеуметтану және саясаттану» пәннің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды

Хаттама № 11 «10 06 2024 ж.

Кафедра менгерушісі:

Ш.А. Аширов

<p>OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
<p>Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы</p>	<p>39/11- 44 беттің 3 беті</p>
<p>Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>	

№1 Сабак

- Тақырыбы:** Әлеуметтану: ғылымға кіріспе және басты ұғымдарды тұжырымдау
Әлеуметтанулық теориялардың даму кезендерін талдау. Әлеуметтанулық зерттеуді үйимдастыру және откізу.
- Максаты:** білім алушыларды қоғам туралы ғылым ретінде әлеуметтану түсінігімен, әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезендерімен таныстыру.
- Оқыту міндеттері:**
  - әлеуметтану пәннің, қызметін, міндеттерін, құрылымын түсіндіру;
  - макро,-микроәлеуметтану туралы түсіндіру;
  - әлеуметтанудың заңдары мен категорияларын қалыптастыру;
  - әлеуметтану ғылымының негізгі даму кезендерін түсіндіру;
- Тақырыптың негізгі сұрақтары:**
  1. Әлеуметтануға кіріспе. Индивид және қоғам.
  2. Әлеуметтік қарым-қатынастар мен әлеуметтік институттар.
  3. Әлеуметтанулық теория. Макро- және микро-денгейлер.
  4. Жеке мектептер мен бағыттардың дамуы (О. Конт, Э. Дюргейм, Г. Спенсер).
  5. Ақпаратты жинау әдістері
  6. Сапалық және сандық әдістері
- 5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:**
Пікірталас

1 тапсырма. Кім туралы немесе не туралы айтылып отырғанын ойланып көр және жауабын бер.

- Бұл ғылым бақылау әдісімен артта қалған тайпалардың салт-дәстүрлері мен әдет-ғұрыптарын зерттейді: _____
- Бұл қоғамдық ғылым шектеулі ресурстарды өндіру, бөлу және тұтынуды зерттейді: _____
- Бұл әлеуметтану ғылымына туыстық адамдардың билікті қалай алғып, қалай пайдаланатынын және бұл биліктің қоғамда қалай бөлінетінін зерттейді: _____
- Бұл ғылым адамның жеке мінез-құлқы мен ішкі әлемін зерттейді : _____
- Бұл ғылым халықты, атап айтқанда, түу, өлім және көші-қон проблемаларын зерттейді: _____

2 тапсырма. Жалпы мағынада біз фактілерді төмендегідей белеміз:

- а) биологиялық (ұйқы, тамақ, тынысалу);
- б) психологиялық (махаббат, жеккөру, ләззат);
- в) әлеуметтік. Әлеуметтік фактілердің 4-5 мысалын келтіріңіз.

3 тапсырма. Белгілі бір фактіні, оқиғаны немесе құбылысты әртүрлі көзқараспен психологиялық, экономикалық, тарихи, социологиялық түрғыдан талдауға болады. Бұл факт: төрт адамнан тұратын отбасы (куйеуі, әйелі, 7 жасар ұлы және 12 жасар қызы) қала сыртындағы пансионата демалады. Бұл фактіге әртүрлі ғылым өкілдерін не қызықтыра алар еді және олар қандай мәселелерді зерттей бастады?

Психолог.....

Экономист....

Социолог.....

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: Ауызша сұрау, чек парагы арқылы бағалау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР деңсаулық сактау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 4 беті

4. Сыдыков, Ү. Саясаттану: оқулық . Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оку құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оку құралы). 1,2-том: оку құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оку құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

- 1.Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
- 2.Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
- 4.Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Isiam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
- 5.Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
- 6.Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
- 7.Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
- 8.Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексті мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
- 9.Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
- 10.Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
- 11.Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с

12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исимбердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттүк аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратсаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
  2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
  3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
  4. Ритцер, Д., Степницки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
  5. Әлеуметтану. Оқу құралы.- Қарағанды, 2015 ЦБ Aknurpress. Орынбекова Д.С. <https://aknurpress.kz/reader/web/1135>
  6. А.Т. Забирова Қолданбалы әлеуметтану: оқу құралы /Алматы, «Эверо» баспасы, 2020– 208 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/537/
  7. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/
  8. Социология. Нысанбаев Ә. Жоғары оқу орындарының студенттеріне оқулық. Алматы, 2020. -206 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/729/
  9. Сыдықов Ұлықпан.Саясаттану. – Алматы: «Эверо» 2020. – 132 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/411/

Политология. Учебник для студентов высших учебных заведений. Под общей редакцией а.н. нысанбаева. Алматы., эверо.,2020-384с.
[Https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/](https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/)

8. Бақылау: сұрақтар

1. Әлеуметтану ғылым ретінде нені зерттейді?
  2. Әлеуметтану категорияларына, заңдарына және әдістеріне не жатады?
  3. Социологиялық білім құрылымына не жатады?
  4. Әлеуметтану дамуының қазіргі кезеңін (XIX-XX ғ.ғ.) сипаттанаңыз.

№2 сабак

- Тақырыбы:** Қазіргі қоғамдағы тендік пен теңсіздікті бағалау. Өмір бойы жалғасатын әлеуметтену: институттар мен үрдістер. **Отбасы:** типологиясы, қызметтері, тұжырымдар.
  - Мақсаты:** білім алушылар әлеуметтену түсінігі, отбасы типологиясы, қызметтері мен әлеуметтанулық перспектива дарын менгеру.

3. Оқыту міндеттері:

- 3. Оқыту міндеттері:**

  - білім алушыларды қоғам, теңдік, теңсіздік түсініктерін таныстыру;
  - әлеуметтену мен бірегейлік теориялары туралы түсінік қалыптастыру;
  - әлеуметтенудің негізгі кезеңдерімен таныстыру;

- отбасы типологиясы, оның әлеуметт

- 4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:**

  1. Қоғам, тендік және теңсіздік. Ашық және жабық қоғам.
  2. Стратификация әр түрлі топтар арасындағы құрылымданған теңсіздік ретінде. Стратификация және дифференция жүйелері.
  3. Әлеуметтік стратификация теорияларына қысқаша шолу (К. Маркс, М. Вебер). Әлеуметтік стратификация формалары (П. Сорокин). Әлеуметтік мобильділік. Қөлденең және тік мобильділік.

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 6 беті

4. Индивид пен қоғам арасындағы қарым-қатынас. Әлеуметтену және бірегейлік теориялары (Т.Парсонс, Г.Х.Мид). Әлеуметтену кезеңдері.

5. Отбасы кроссмәдени және тарихи перспективада. Отбасы типологиясы. Неке мен туысқандық. Отбасының әлеуметтік қызыметтері.

6. Отбасының әлеуметтанулық перспективалары. Отбасындағы қарым-қатынастардың өзгеруі. Неке мен отбасының альтернативті формалары.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: Пікірталас

Білім алушылар 4 шағын топка бөлінеді, олардың әрқайсысы презентация дайындау және оны келесі тақырыптар бойынша сабакта қорғау тапсырмасын алады:

1. Қоғам, тенденциялар мен тенденциялардың межедарлары.

2. Стратификация әр түрлі топтар арасындағы құрылымданған тенденциялар.

3. Әлеуметтік стратификация теорияларына қысқашашолу (К. Маркс, М. Вебер). Әлеуметтік стратификация формалары (П. Сорокин). Әлеуметтік мобильділік. Көлденен және тік мобильділік.

4. Индивид пен қоғам арасындағы қарым-қатынас. Әлеуметтену және бірегейлік теориялары (Т.Парсонс, Г.Х.Мид). Әлеуметтену кезеңдері.

5. Отбасы кроссмәдени және тарихи перспективада. Отбасы типологиясы. Неке мен туысқандық. Отбасының әлеуметтік қызыметтері.

6. Отбасының әлеуметтанулық перспективалары. Отбасындағы қарым-қатынастардың өзгеруі. Неке мен отбасының альтернативті формалары.

1. Жағдаяттық тапсырма:

Кәсіпорында көптеген мамандар шылым шегеді. Үзіліс "перекур" жасау үшін құрылыштар ауласында арнайы бөлінген орынға бүкіл гимарат арқылы өту қажет. Бұл аудису 6-дан 8 минутқа дейін уақытты алады. Темекі шегудің орташа процесі шамамен 7 минутты құрайды. Өз жұмыс орнына оралу үшін тағы 6-дан 8 минутқа дейін уақыт қажет. Кәсіпорында темекі шегу проблемасын шешу үшін маман Петр Смирновқа ұйым басшысы "еңбек өнімділігін арттыру" тақырыбы бойынша әлеуметтік зерттеу жүргізуге тапсырма берді, ол темекі шегу процедуrasesы үшін уақыт мөлшерін азайту үшін (темекі шегуге тыйым салу мүмкін емес) және маманның жұмыс орнында болу уақытын арттыру үшін қажет.

"Әлеуметтік зерттеу әдіснамасы" дәрісінің материалдарын негізге ала отырып, жағдай әлеуметтік зерттеудің түрлері мен типтері (сауалнама, анкета жасау, бақылау және т.б.) негізінде шешіледі. Зерттеу жүргізу жоспарын құрастырыңыз, зерттеу жұмысының мақсаттарымен, мәселелерімен және қорытындыларымен зерттеу әдістерінің бір түріне мысал келтіріңіз.

2. Ұсынылған тақырыптардың кез келгеніне бір-бірінен сұхбат (интервью) алу:

1. Менің хоббиім қандай және оған қалай уақыт табамын?

2. Сіздің ойынызша, отбасындағы ер адамның рөлі қандай?

3. Сіздің ойынызша, отбасындағы әйелдің рөлі қандай?

4. Сіздің некеге тұрудың себептері қандай?

5. Мен жақсы көрмейтін пәндер бойынша білімге қалай қол жеткіземін?

6. Сізде ерік күші бар ма?

7. Емтиханға қалай дайындаламын?

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: Ауызша сұрау, чек парагы

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.

2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 7 беті

3. Жанысбеков М.А. Сыйайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ КР денсаулық сактау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степнишки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікеррова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; КР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; КР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
- 4.Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
- 5.Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
- 6.Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
- 7.Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
- 8.Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
- 9.Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 8 беті

10. Постон Дадли Халық саны және қогам. Демографияга кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттық этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратсаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степницки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Әлеуметтану. Оқу құралы.- Қарағанды, 2015 ЦБ Aknurpress.
Орынбекова Д.С. <https://aknurpress.kz/reader/web/1135>
6. А.Т. Забирова Қолданбалы әлеуметтану: оқу құралы /Алматы, «Эверо» баспасы, 2020– 208 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/537/
7. Биекенов К.Y., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/
8. Социология. Нысанбаев Ә. Жоғары оқу орындарының студенттеріне оқулық. Алматы, 2020. -206 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/729/
9. Сыдықов Ұлықпан.Саясаттану. – Алматы: «Эверо» 2020. – 132 бет.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/411/

Политология. Учебник для студентов высших учебных заведений. Под общей редакцией а.н. нысанбаева. Алматы., эверо.,2020-384с.

Https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/

8. Бақылау: сұрақтар

1. "Әлеуметтік тенсіздік" ұғымын қалай анықтауға болады?
2. "Әлеуметтік стратификация" ұғымының қандай анықтамалары бар?
3. Қандай қоғам және отбасылық қатынастарының және мәселелерін білесіз?
4. Әлеуметтанулық гендерлік теориясын қалай анықтайсыз?
5. Неке және отбасы ұғымдарын қалай анықтайсыз?
6. Қандай отбасылық некелік қатынастар түрлерін және формаларын білесіз?

№3 сабак

1. **Тақырыбы: Девианттылық және қылмыскерліктің әлеуметтанулық құрылымдары**
2. **Мақсаты:** білім алушылар әлеуметтену түсінігі, отбасы типологиясы, қызметтері мен әлеуметтанулық перспективаларын,девиация және деликвенттілік, аномия және қылмыс ұғымын менгеруі тиіс.
3. **Оқыту міндеттері:**
  - білім алушыларды девиация және деликвенттілік ұғымының негізгі түсініктерімен таныстыру;
  - девиация туралы теориялық бағыттарға қысқаша шолу жасау.
4. **Тақырыптың негізгі сұрақтары:**
  1. Девиация мен әлеуметтік бақылау. Девиация туралы теориялық бағыттарды қысқаша шолу (әлеуметтанулық, биологиялық, психологиялық, экономикалық, мәдениеттанулық).

<p>OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>	
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы		39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар		44 беттің 9 беті

2. Аномия мен қоғам. Деликвенттілік және қылмыс.

3. Төтенше жағдай орын алғанына байланысты оқшаулау отбасындағы қарым-қатынасқа әсері.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:

Пікірталас

Тапсырмалар:

№1 тапсырма.

1920 жылы Үндістанда қасқырмен тәрбиеленген екі қыз табылды. Балалар шыгарған жалғыз дыбыс қаттывой болды. Олар ешқашан күлмеді, от алдында қорқыныш сезінді және күн сәулесін жақсы көрмедин. Сонымен катар, қыздар қараңғыда жақсы көріп, төртаяқпен қозгала алды, ал еттің иісі 70 метр қашықтықта сезілді.

Бірнеше жыл бойы адам қоғамында тұрып, балалар тек қарапайым адами дағдыларды менгеріп, үлкен қыз 30-ға жуық сөз жаттады. Оқшаулауда қалған және аман қалған балалардың тағдыры не туралы күеландырады деп ойлаңыз. Әлеуметтендіруді түсіну үшін бұл балаларды зерттеу тәжірибесі қандай маңызды?

№2 тапсырма.

Лановтар отбасы 4 адамнан тұрады, әкесі-Артем Ланов, анасы-Наталья Ланова, ұлы-Никита, 10 жаста, қызы-Настя 7 жаста. Осы жылы Настя жалпы білім беретін мектептің бірінші сыныбына барады. Оқушылар қоғамына тез және практикалық бейімделу үшін ата-аналар Настваны оқу орнынан ұлын алған кезде мектепке алып келді. Олар баланың мектеп қабыргасында болу кезеңі баланы қоршаған ортаға дағдыландыруға, жаңа әсерлерден қорықпауға көмектеседі деп ойлады.

Пайда болған жағдайды талдай отырып, әлеуметтік институттардың қызметін, қызының жаңа жағдайларға тезірек әлеуметтену мүмкіндігін анықтаңыз. Өз жағдайынызды ұсыныңыз немесе қызынызды әлеуметтендірудің басқа тәсілдеріне (құндылықтардың өзгеруі, отбасы функциялары және т.б.) болжам жасаңыз.

№3 тапсырма.

Қазан қаласы аудандарының бірінің әлеуметтік қорғау бөліміне өз көршілеріне қатысты шаралар қабылдауды өтінген үй тұрғындары өтініш білдірді. Үш баласы бар ерлі – зайнұтылар (екеуі-кәмелеткетолмағандар) ішімдік ішеді, жұмыссыз болып табылады. Үлкен 18 жасар қызын тапқан ақшаны ата-аналар алады. Сонымен катар, ол әкесі тарапынан физикалық және психикалық зорлық-зомбылықты бастаң кешеді.

1. Негізгі проблеманы және ілесспе әлеуметтік мәселелерді анықтаңыз.

2. Бұл жағдайда әлеуметтік жұмыс маманының қолданылатын заңнамалық базасы.

3. Осы мәселені шешуге қандай мекемелер қатыстырылуы туіс?

4. Отбасына әлеуметтік қызмет маманының көмек көрсету өз нұсқауызды ұсыныңыз.

№4 тапсырма

14 жасар жасөспірім бейәлеуметтік өмір салтын ұстанады – оқымайды, жұмыс істемейді, ішімдік ішеді, көршілеріне кедергі келтіреді. Оның анасы да ішімдік ішеді, жұмыс істемейді, ұлының тәрбиесімен айналыспайды.

1. Отбасының негізгі мәселелерін анықтаңыз.

2. Бұл жағдайда проблеманы шешу үшін әлеуметтік жұмыс маманының пайдаланатын заңнамалық база.

3. Қандай мекемелер проблемаларды шешуге көмектесе алады?

4. Қандай мамандар қатыстырылуы туіс?

№5 тапсырма

Түсініктер мен олардың анықтамалары арасындағы сәйкестікті көрсетіңіз.

А) отбасы; Б) полигамия; в) эгалитарлық отбасы; г) неке; д) матриархаттық отбасы; е) экзогамдық неке; ж) патриархаттық отбасы; з) моногамия; и) эндогамдық неке; к) нуклеарлық отбасы; л) полиандрия; м) полигиния.

Анықтамалар:

1) біржынысты серіктес пен екінші жынысты бірнеше серіктес арасындағы ерлі-зайыптылар одагы;

2) бір сыйып, әлеуметтік топ немесе каста, бірсенім және т. б. өкілдерінің арасындағы ерлі-зайыптылар одагының құрылымын сипатталатын неке;;

3) бір әйел мен бірнеше ер арасындағы неке;

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 10 беті

- 4) тұрмыс ортақтығын және балаларды әлеуметтендіру үшін жауапкершілікті көздейтін адамдардың некеге, қантуысына немесе бала асырап алуға негізделген ортақтығы;
- 5) бір ерек пен бір әйеларасындағы ерлі-зайыптылар одагы; ресми нормалар мен реттелетін ерлі-зайыптылар арасындағы қатынастар жиынтығы;
- 6) бір адам мен бірнеше әйел арасындағы неке;
- 7) әйелі/анасы көшбасшы рөл атқаратын отбасы;
- 8) ата-аналар мен олардың балаларынан тұратын отбасы;
- 9) ерлі-зайыптылардың бірдей құқықтары мен міндеттері тең болінетінотбасы;
- 10) құйеуі/әкесі көшбасшы рөл атқаратын отбасы;
- 11) серіктестерді тандау қоғамның араласуынсыз жүзеге асырылатын неке.

6. Пәнді ОН кол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық жағдайларды талду және т.б.): Ауызша сұрау, чек парагы

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ КР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; КР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; КР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. үн. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
- 4.Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография /

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 11 беті

- К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
- 5.Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
- 6.Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Э. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
- 7.Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
- 8.Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
- 9.Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
- 10.Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
- 11.Смитт Энтони Д. Ұлттық этностиқ тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
- 12.Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаяева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Әлеуметтану. Оқу құралы.- Қарағанды, 2015 ЦБ Aknurpress.
Орынбекова Д.С. <https://aknurpress.kz/reader/web/1135>
6. А.Т. Забирова Қолданбалы әлеуметтану: оқу құралы /Алматы, «Эверо» баспасы, 2020–208 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/537/
7. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/
8. Социология. Нысанбаев Э. Жоғары оқу орындарының студенттеріне оқулық. Алматы, 2020. -206 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/729/
9. Сыдықов Ұлықпан.Саясаттану. – Алматы: «Эверо» 2020. – 132 бет.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/411/

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 12 беті

Политология. Учебник для студентов высших учебных заведений. Под общей редакцией а.н. нысанбаева. Алматы., эверо.,2020-384с.

[Https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/](https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/)

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Девиантты мінез-құлыштың қандай теорияларын білесіз?
2. Девиантты мінез-құлыштың алдын алуудың қандай шараларын білесіз?

№ 4 сабак

1. Тақырыбы: Дін феномені: мәдени және әлеуметтанулық перспектива. Қоғамдағы этникалық топтар: әлеуметтанулық зерттеулер. Әлеуметтанулық дискурстағы білім беру.

2. Максаты: білім алушылардың понятия «дін», «мәдениет» және өркениет ұғымдарын, этнос, халық, ұлт, ұлттық бірегейлік негізгі ұғымдарын менгеру.

3. Оқыту міндеттері:

- білім алушыларды «дін», «мәдениет», «құндылықтар», дәстүрлер мен ғұрыптар ұғымдарымен таныстыру,
- әлеуметтік тәндік түсінігін қалыптастыру,
- мәдениет элементтерімен таныстыру,
- әлеуметтік-этникалық қауымдастықтартуралы түсінік беру;
- ұлттық бірегейліктуралы түсінік қалыптастыру;
- этникааралық және конфессияаралық келісім мәнін түсіндіру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Дін: негізгі түсініктер. Дінді әлеуметтанулық талдау. Дін және әлеуметтік теңсіздік.
2. Мәдениет элементтері. Мәдениет және өркениет: ұғымдардың мазмұны мен ара-қатынасы. Мәдениет әлеуметтануы. Құндылықтар, дәстүрлер мен ғұрыптар. Ұлттық бірегейлік пен мәдениет.
3. Әлеуметтік-этникалық қауымдастықтар. Этнос, халық, ұлт. Этникалық бірегейлік.
4. Ұлттық бірегейлік. Ұлт-мемлекет. Этникалық топтар мен олардың өзара тіршілік етуі.
5. Этникалық мұдделер мен этникааралық қарым-қатынас. Этникааралық және конфессияаралық келісім. Қазақстан халқы Ассамблеясы. Қоғамды этноәлеуметтанулық зерттеу.
6. Жаһандық перспективада білім беру. Білім беру әлеуметтік институт ретінде. Ресми білім беру функциялары.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:

Пікірталас

Тапсырмалар:

1.Әйел сектага барады және қүйеуінің жағымсыз қарым-қатынасына қарамастан, кәмелетке толмаган баланы апарады. Баланың өзі оған қызықсыз екенін бірнеше рет айтқан. Бірақ әйелі оның анасы ретінде өзі білетінін айтады. Қүйеуі көмек сұрады. Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маманның әрекеті қандай?

2. Карточкалар:

№1 нұсқа

Сұрақ: Дін және әлеуметтік теңсіздік.

№2 нұсқа

Сұрақ: Мәдениет элементтері.

№3 нұсқа

Сұрақ: Құндылықтар, дәстүрлер мен әдет-ғұрыптар

№4 нұсқа

Сұрақ: Әлеуметтік-этникалық бірлестіктер

№5 нұсқа

Сұрақ: Этнос, халық, ұлт

№6 нұсқа

Сұрақ: Қазақстан халқы Ассамблеясы

6 Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Ауызша сұрау, чек парагы

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 13 беті

13. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Караганда. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дөрістер кешені/ КР денсаулық сактау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдыков, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; КР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; КР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
3. Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
4. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексті мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11- 44 беттің 14 беті
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	

9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Эбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаяева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Әлеуметтану. Оқу құралы.- Қарағанды, 2015 ЦБ Aknurpress.
Орынбекова Д.С. <https://aknurpress.kz/reader/web/1135>
6. А.Т. Забирова Қолданбалы әлеуметтану: оқу құралы /Алматы, «Эверо» баспасы, 2020– 208 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/537/
7. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/
8. Социология. Нысанбаев Ә. Жоғары оқу орындарының студенттеріне оқулық. Алматы, 2020. -206 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/729/
9. Сыдықов Ұлықпан.Саясаттану. – Алматы: «Эверо» 2020. – 132 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/411/

Политология. Учебник для студентов высших учебных заведений. Под общей редакцией а.н. нысанбаева. Алматы., эверо.,2020-384с.

[Https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/](https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/)

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Ресми білім берудің қандай қызметтерін білесіз?
2. Білім берудің әлеуметтанулық перспективаларын қалай анықтайсыз?
3. Масс-медиа цифровизация ұғымдарын қалай түсіндіресіз?
4. Масс-медиа қандай қызметтерін білесіз?

№ 5 сабак

1. Тақырыбы: Цифрлық технологиялар мен әлеуметтік өзара әрекет.
2. Мақсаты: білім алушылардың білім беру саласында қолданылатын цифрлық технологиялардың рөлін түсінуі.

3. Оқыту міндеттері:

- білім берудің сандық технологияның салалы әдістерін зерттеуде социологиялық тәсілді қолдану;
- әлеуметтік өзара әрекеттесу туралы түсінік қалыптастыру;
- білім беру саласындағы құлдықтың/тенсіздіктің маңыздылығын түсіндіру;

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 15 беті

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Білімі: әлеуметтік тап, жыныс және этникалық айырмашылықтар. Білімнің қол жетімділігі, мәдени капитал және теңсіздік.
2. Білім берудің әлеуметтанулық перспективалары. Білім және білімге табыну.
3. Әлеуметтік жүйелердегі бұқаралық ақпарат және бұқаралық коммуникация. Масс-медиа функциялары. Жаппай сана және цифрландыру.
4. Бұқаралық коммуникация және әлеуметтік өзара іс-қымыл. Заманауи технологиялар. Технологиялық теңсіздік. Бұқаралық ақпарат құралдарының түрлері. Медиа жаһандану.
5. Масс-медиа және технологияларға теориялық көзқарастар. Әлеуметтік бақылау және бақылау. Кибертерроризм. Жеке деректерді қорғау.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының жаңа стандарттарды, стереотиптерді, мотивацияларды, мінез-құлық пен өмір салтын дамытуға әсері.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: Пікірталас

Білім алушылар 4 шағын топқа бөлінеді, олардың әрқайсысы презентация дайындау және оны келесі тақырыптар бойынша сабакта қорғау тапсырмасын алады:

1. Әлеуметтік жүйелердегі бұқаралық ақпарат және бұқаралық коммуникация. Масс-медиа функциялары. Жаппай сана және цифрландыру.
2. Бұқаралық коммуникация және әлеуметтік өзара іс-қымыл. Заманауи технологиялар. Технологиялық теңсіздік. Бұқаралық ақпарат құралдарының түрлері. Медиа жаһандану.
3. Масс-медиа және технологияларға теориялық көзқарастар. Әлеуметтік бақылау және бақылау. Кибертерроризм. Жеке деректерді қорғау.
4. Бұқаралық ақпарат құралдарының жаңа стандарттарды, стереотиптерді, мотивацияларды, мінез-құлық пен өмір салтын дамытуға әсері.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Ауызша сұрау, чек парагы

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Карадаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ КР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық . - Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; КР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 16 беті

11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оку құралы Алматы : Эверо, 2014
Қазақ тіліндегі қосымша:

- 1.Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
- 2.Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
- 4.Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
- 5.Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
- 6.Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
- 7.Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
- 8.Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексті мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
- 9.Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
- 10.Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияга кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
- 11.Смитт Энтони Д. Үлттың этностиқ тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
- 12.Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://gmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степницки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://gmebrk.kz/book/1169728>
5. Әлеуметтану. Оку құралы.- Қарағанды, 2015 ЦБ Aknurpress.

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 17 беті

Орынбекова Д.С. <https://aknurpress.kz/reader/web/1135>

6. А.Т. Забирова Қолданбалы әлеуметтану: оқу құралы /Алматы, «Эверо» баспасы, 2020–208 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/537/
7. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/
8. Социология. Нысанбаев Ә. Жоғары оқу орындарының студенттеріне оқулық. Алматы, 2020. -206 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/729/
9. Сыдықов Ұлықпан.Саясаттану. – Алматы: «Эверо» 2020. – 132 бет.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/411/

Политология. Учебник для студентов высших учебных заведений. Под общей редакцией а.н. нысанбаева. Алматы., эверо.,2020-384с.
[Https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/](https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/)

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Білім беру саласындағы әлеуметтік тап, жыныс және этникалық айырмашылықтар категориялары қалай әсер етеді?
2. Білім берудің әлеуметтанулық перспективалары қандай?
3. Әлеуметтік жүйелердегі бұқаралық ақпарат және бұқаралық коммуникация. Функциялары масс медиа.

№ 6 сабак

- 1. Тақырыбы: Жаһандық экономика және еңбек бөлінісі: әлеуметтанулық талдау.**
- 2. Мақсаты:** білім алушылардың тарихи перспективадағы экономикалық дамудың рөлін түсінү.
- 3. Оқыту міндеттері:**
  - жаһандық экономиканың негізгі бағыттары мен еңбек бөлінісіні туралы түсініктер қалыптастыру;
  - еңбек нарығы мен жұмысбастылық құрылымын түсіндіру;
  - экономиканың негізгі секторларымен таныстыру;
- 4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:**
  1. Тарихи перспективадағы экономикалық даму.
  2. Еңбек нарығы мен жұмысбастылық құрылымы..
  3. Қазақстан жаһандық әлеуметтік-экономикалық жүйеде.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытуудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: Пікірталас

Білім алушылар 4 шағын топқа бөлінеді, олардың әрқайсысы презентация дайындау және оны келесі тақырыптар бойынша сабакта қорғау тапсырмасын алады:

1. Тарихи перспективадағы экономикалық даму. Еңбек нарығы мен жұмысбастылық құрылымы.
2. Жаһандық қоғамда еңбек рөлінің өзгеруі. Еңбектің жаһандық бөлінісі.
3. Қазақстан жаһандық әлеуметтік-экономикалық жүйеде. Рационалдылық мәдениеті.
4. Прагматизм мен жоспарлау.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Ауызша сұрау, чек парагы

7.Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР деңсаулық сактау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық . Алматы: New book, 2022-96 бет

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 18 беті

5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степнишки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; КР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оку күралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оку күралы). 1,2-том: оку күралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; КР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оку күралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

- 1.Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
- 2.Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
- 4.Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
- 5.Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
- 6.Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
- 7.Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
- 8.Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексті мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
- 9.Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
- 10.Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
- 11.Смитт Энтони Д. Үлттың этностиқ тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11- 44 беттің 19 беті
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	

12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаяева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Әлеуметтану. Оқу құралы.- Қарағанды, 2015 ЦБ Aknurpress.
Орынбекова Д.С. <https://aknurpress.kz/reader/web/1135>
6. А.Т. Забирова Қолданбалы әлеуметтану: оқу құралы /Алматы, «Эверо» баспасы, 2020–208 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/5371
7. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұфымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/
8. Социология. Нысанбаев Ә. Жаңғыру оқу орындарының студенттеріне оқулық. Алматы, 2020. -206 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/729/
9. Сыдықов Ұлықпан.Саясаттану. – Алматы: «Эверо» 2020. – 132 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/411/

Политология. Учебник для студентов высших учебных заведений. Под общей редакцией а.н. нысанбаева. Алматы., эверо.,2020-384с.
[Https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/](https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/)

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Экономиканың қоғам дамуындағы ролі қандай?
2. ҚР-да жұмысбастылық құрылымы қандай?
3. Еңбектің жаһандық бөлінісі дегеніміз не?

№ 7 сабак

1. **Тақырыбы: Қоғамдық қозғалыстар, наразылық және адамдардың ойлауы: қазіргі күйі.**
2. **Мақсаты:** білім алушылардың жаңғыру және урбанизация, миграция түсініктерін мемгеру.
3. **Оқыту міндеттері:**
  - әлеуметтік өзгерістерді зерттеудің әлеуметтанулық ерекшеліктерін түсіндіру,
  - жаңғыру және урбанизация, миграция туралы түсінік беру,
  - қоғамдық қозғалыстардың қайнар көздерімен таныстыру.
4. **Тақырыптың негізгі сұрақтары:**
  1. Жаңғыру және урбанизация. Әлеуметтік өзгерістердің бастаулары. Халық туралы заманауи зерттеулер.
  2. Миграция. Жаһандық урбанизация. Ауылдық жердегі өмір.
  3. Қоғамдық қозғалыстардың бастаулары мен түрлөрі. Қоғамдық қозғалыстарға әсер ететін микроДжәне макро-факторлар.
5. **Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:**
Пікірталас
№1 нұсқа
Сұрақ:Жаңғыру және урбанизация.
№2 нұсқа

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 20 беті

Сұрап:Халық туралы заманауи зерттеулер.

№3 нұсқа

Сұрап: Қоғамдық қозғалыстардың бастаулары мен түрлөрі.

№4 нұсқа

Сұрап: Әлеуметтік өзгерістерді зерттеудің әлеуметтанулық перспективалары.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Ауызша сұрау, чек парағы

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Карапаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ КР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степнишки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; КР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; КР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

- 1.Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
- 2.Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
- 4.Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
- 5.Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 21 беті

6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Э. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с.
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексті мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттық этностиқ тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратайева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Әлеуметтану. Оқу құралы.- Қарағанды, 2015 ЦБ Aknurpress.
Орынбекова Д.С. <https://aknurpress.kz/reader/web/1135>
6. А.Т. Забирова Қолданбалы әлеуметтану: оқу құралы /Алматы, «Эверо» баспасы, 2020– 208 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/537/
7. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/
8. Социология. Нысанбаев Ә. Жоғары оқу орындарының студенттеріне оқулық. Алматы, 2020. -206 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/729/
9. Сыдықов Ұлықпан. Саясаттану. – Алматы: «Эверо» 2020. – 132 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/411/

Политология. Учебник для студентов высших учебных заведений. Под общей редакцией а.н. нысанбаева. Алматы., эверо.,2020-384с.

[Https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/](https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/)

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Жаңғыру және урбанизациядегеніміз не?
2. Әлеуметтік өзгерістердің бастауларын атаңыз.
3. Қоғамдық қозғалыстардың бастаулары мен түрлерін анықтаңыз.

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 22 беті

4. Әлеуметтік өзгерістерді зерттеудің әлеуметтанулық перспективаларын атаңыз.

№ 8 сабак

1. **Тақырыбы:** Маманды кәсіби дайындау жүйесіндегі саясаттану. Қазақстандағы саяси ойдың даму тарихы

2. **Мақсаты:** білім алушылардың маманды кәсіби дайындау жүйесіндегі саясаттанудың орнын менгеру.

3. **Оқыту міндеттері:**

- қазіргі білімдер жүйесіндегі саяси ғылымның алатын орнын қарастыру,
- саяси ғылымның негізгі қызметтерін түсіндіру,
- Саяси ойдың қалыптасуы мен даму тарихының дәуірлік кезеңдері туралы түсінік беру.

4. **Тақырыптың негізгі сұрақтары:**

1. Қазіргі білімдер жүйесіндегі саяси ғылымның алатын орны, саясаттанудың қалыптасуы мен дамуы, оның негізгі категориялары, саясаттанудың пәні мен объектісі.

2. Қазіргі білімдер жүйесіндегі саяси ғылымның алатын орны, саясаттанудың қалыптасуы мен дамуы, оның негізгі категориялары, саясаттанудың пәні мен объектісі.

3. Саяси ойдың қалыптасуы мен даму тарихының дәуірлік кезеңдері.

4. Қазіргі саяси ғылымның негізгі бағыттары.

5. **Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:**

Пікірталас

Білім алушылар 5 шағын топқа бөлінеді, олардың әрқайсысы келесі тақырыптар бойынша саясаттанудың негізгі өкілдерінің жұмыстары туралы баяндамалар дайындау тапсырмасын алады:

1. Н. Макиавелли (негізгі еңбектер, негізгі идеялар)
2. В. И. Ленин (негізгі еңбектері, негізгі идеялары)
3. Платон (негізгі еңбектер, негізгі идеялар)
4. Аристотель (негізгі еңбектері, негізгі идеялары)
5. Августин Аврелий (негізгі еңбектері, негізгі идеялары)
6. Фома Аквинский (негізгі еңбектері, негізгі идеялары)
7. Томас Гоббс (негізгі еңбектер, негізгі идеялар)
8. Джон Локк (негізгі еңбектері, негізгі идеялары)
9. Жан-Жак Руссо (негізгі еңбектері, негізгі идеялары)
10. Карл Маркс (негізгі еңбектер, негізгі идеялар).

Жағдаяттық тапсырмалар:

1. Шан Ян, ежелгі қытай ойшылы, легистер мектебінің негізін қалаушы, үлгілі басқарылатын мемлекетте көптеген жазалар мен марапаттар болуы керек екенін бірнеше рет атап өтті. "Сондықтан, Орта Патшалықта үстемдікке ұмтылған мемлекеттерде әр тогыз жазаға бір марапат сәйкес келеді, ал бөлшектеуге тыйым салынған мемлекеттерде әр тогыз марапат бір жазаға сәйкес келеді". Сіздің ойыңызша, қай мемлекет тұрақты болады: жазалар көп жерде немесе марапаттар көп жерде? Бір жағынан марапаттар мен жазалардың, екінші жағынан мемлекеттің әл — ауқаты мен тұрақтылығының арасында қандай байланыс бар?

2. Ежелгі грек философи Сократ "патшалар мен билеушілер таяқ киген немесе оны таңдаған немесе жеребе немесе зорлық-зомбылық немесе алдау арқылы билік алған емес, бірақ басқаруды білетіндер" деп мәлімдеді. Ежелгі саяси дәстүр бойынша қандай критерийлер басқаруды білетіндерді анықтады?

3. Қашан дос тырысты ауытқуы Сократ, үкім шығарылған өлімге саяхат побег из тюрьмы, ол бас тарту деген: "Менің ойымша әрбір адам үшін міндетті бұлжытпай және мұлтікіз бағынуға зандар". Басқа дәуірде, басқа елде орыс саяси ойшылы Б. А. Кистяковский заңға бағыну занды емес, полиция мемлекетін сипаттайтынын айтты. Сіз қалай ойлайсыз: әрқашан және барлық зандарға бағыну керек пе? Аргументирайте, өз көзқарасы бар.

4. Аристотель әділеттіліктің екі түрін ажыратады: теңдестіру және тарату әділдігі. Ол ерекшеленеді, бұл екі түрі әділдік? Аристотельдің пікірінше, қоғамдағы тауарларды бөлу қандай принцип бойынша жүзеге асырылуы керек? Үл тарату принципі бүгінде қанышалықты қолданылады?

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11- 44 беттің 23 беті
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	

5. Неліктен ежелгі ойшылдар Платон мен Аристотель демократияға Үкіметтің нысаны ретінде қарсы болды? Қалай түсіну, бекіту, Платон, бұл еркіндік құртады демократия, "демократия опъяняется еркіндік"?

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Ауызша сұрау, чек парагы

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Карапатаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ КР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық.- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степнишки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; КР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; КР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

- 1.Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
- 2.Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
- 4.Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
- 5.Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
- 6.Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11- 44 беттің 24 беті
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	

7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттық этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степницки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Әлеуметтану. Оқу құралы.- Қарағанды, 2015 ЦБ Aknurpress. Орынбекова Д.С. <https://aknurpress.kz/reader/web/1135>
6. А.Т. Забирова Қолданбалы әлеуметтану: оқу құралы /Алматы, «Эверо» баспасы, 2020– 208 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/537/
7. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/
8. Социология. Нысанбаев Э. Жоғары оқу орындарының студенттеріне оқулық. Алматы, 2020. -206 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/729/
9. Сыдықов Ұлықпан. Саясаттану. – Алматы: «Эверо» 2020. – 132 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/411/

Политология. Учебник для студентов высших учебных заведений. Под общей редакцией а.н. нысанбаева. Алматы., эверо.,2020-384с. Https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Қазіргі білімдер жүйесіндегі саяси ғылымның алатын орнын сипаттанаңыз.
2. Саяси ойдың қалыптасуы мен даму тарихының дәүірлік кезеңдері қандай?
3. Ежелгі дәуір ілімдеріндегі саясаттанудың элементтері (Конфуций, Платон, Аристотель) қандай?
4. Қазақ ағартушыларының саяси көзқарастары қандай?
5. Қазіргі саяси ғылымның негізгі бағыттары қандай?

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 25 беті

№ 9 сабак

1. Тақырыбы: Саясаттың табиғаты: формасы, мазмұны, үдерісі. Қазақстан Республикасындағы саяси билік институттары

2. Мақсаты: саясаттану мәнін, оның қоғамның басқа да салаларымен өзара әрекеттестігі.

3. Оқыту міндеттері:

- білім алушыларды саяси биліктің объектісі мен субъектісі, қайнар көздерімен таныстыру.
- қоғамдық өмір құрылымындағы саясат туралы түсінік қалыптастыру
- саясат пен практиканың өзара байланысының мәнін түсіндіру

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Саясат түсінігі. Саясаттың әлеуметтік негіздері, саясаттың субъектілері мен объектілері.
2. Саясат функциялары мен оның жіктелуі. Саясаттың қоғамның басқа да салаларымен өзара әрекеттестігі.
3. Саяси қызметтің негізгі түрлері мен бағыттары. Қазақстан Республикасының қоғам модернизациясы кезеңіндегі саясаты
4. Саяси биліктің мәні, оны анықтаудағы түрлі әдістер (бихевиористік, телеологиялық, жүйелік, релятивистік). Биліктің функциялары.
5. Саяси биліктің объектісі мен субъектісі, қайнар көздері, қорлары. Биліктің деңгейлері. Билікті жүзеге асырудың түрлері мен әдістері.
6. Саяси биліктің легитимділігі және оның көздері. Егеменді Қазақстандағы мемлекеттік билік.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:

Пікірталас

1. Саясаттың қоғамның басқа да салаларымен өзара әрекеттестігі.
2. Саясаттың әлеуметтік негіздері, саясаттың субъектілері мен объектілері.
3. Саясаттағы объективтілік пен субъективтілік, оның қоғам дамуындағы рөлі.
4. Саясаттың гумандық сипаты. Саяси қызметтің негізгі түрлері мен бағыттары.
5. Қазақстан Республикасының қоғам модернизациясы кезеңіндегі саясаты.
6. Саяси биліктің легитимділігі және оның көздері.
7. Егеменді Қазақстандағы мемлекеттік билік. Негізгі институттар мен билік тиімділігінің критерийлері.
6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Ауызша сұрау, чек парагы

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оку құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ КР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық. - Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уйтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; КР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оку құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 26 беті

9. Нысанбаев, Э. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
3. Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. К. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. К. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
4. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексті мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Үлттың этностиқ тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаяева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 27 беті

4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Окулық. - 10-басылым - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2.
<http://gmebrk.kz/book/1169728>
5. Әлеуметтану. Оқу құралы.- Қарағанды, 2015 ЦБ Aknurpress. Орынбекова Д.С. <https://aknurpress.kz/reader/web/1135>
6. А.Т. Забирова Қолданбалы әлеуметтану: оқу құралы /Алматы, «Эверо» баспасы, 2020– 208 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/537/
7. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/
8. Социология. Нысанбаев Ә. Жоғары оқу орындарының студенттеріне оқулық. Алматы, 2020. -206 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/729/
9. Сыдықов Ұлықпан.Саясаттану. – Алматы: «Эверо» 2020. – 132 бет.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/411/

Политология. Учебник для студентов высших учебных заведений. Под общей редакцией а.н. нысанбаева. Алматы., эверо.,2020-384с.
Https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Саясаттың қоғамның басқа да салаларымен өзара әрекеттестігі қандай?
2. Саяси қызметтің негізгі түрлері мен бағыттарын атаңыз.
3. Саяси биліктің мәнінің анықтамасына қандай көзқарастар білесіз?
4. Егеменді Қазақстандағы мемлекеттік билік қандай?

№ 10 сабак

1. Тақырыбы: Басқарушы элита мен саяси көшбасшылық биліктің әлеуметтік субъектілері ретінде. Саяси жүйенің қызмет ету механизмі.

2. Мақсаты: саяси жүйенің мазмұны, құрылымы және элементтерін, саяси режимнің түсінігі мен типтерін ашу.

3. Оқыту міндеттері:

- білім алушыларды саяси элитаның түсінігі, жіктелуімен таныстыру,
- ҚР-ның саяси элитасының қалыптасуының ерекшеліктерін түсіндіру,
- саяси көшбасшылық түсінігі мен табиғатын түсіндіру,
- білім алушыларды саяси жүйенің түсінігі, құрылымы мен элементтерімен таныстыру,
- ҚР-ның саяси жүйесі туралы түсінік қалыптастыру,
- саяси режимнің қызмет ету механизмін түсіндіру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1.Элиталардың негізгі теориялары: Г.Моска мен В.Паретоның элитаның классикалық теориялары, демократиялық элитизм (М.Вебер) мен элита плюрализмі (Г.Лейпхарт, Р.Даль) концепциялары.

2.Саяси элита түсінігі. Қоғамға әсер ету көздері бойынша саяси элиталардың жіктелуі: (мұрагерлік, құндылықтық, биліктік, функционалдық), қалыптасу тәртібі бойынша (ашық және жабық). Қазақстан Республикасындағы саяси элиталардың қалыптасу ерекшеліктері.

3. Саяси көшбасшылық түсінігі мен табиғаты, оның әлеуметтік функциялары. Саяси көшбасшылықтың қазіргі теориялары.

4. Саяси жүйе түсінігі Саяси жүйенің құрылымы мен элементтері. Қазақстан Республикасының саяси жүйесі.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:
Пікірталас

№1 пікірталас. Элита артықшылықтары: бұл әділ ме?

Көптеген елдерде саяси элитаның кейбір артықшылықтары бар. Олар VIP-адамдарды кейбір қызметтер мен материалдық илгіліктермен қамтамасыз етүге қатысты. Олар үшін вокзалдарда арналы күтү залдары,

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 28 беті

поездар мен ұшақтарда жеке орындар, медициналық мекемелерде арнайы қызмет көрсету, автожолдарда ерекше қозгалыс тәртібі және т. б. құрылады.

Демократиялық қоғамда біреу үшін ерекшелік жасау әділетті ме? Артықшылықтарға "қарсы" және "қарсы емес"-ке қандай дәлелдер болуы мүмкін?

№2 пікірталас. Сыбайллас жемқорлыққа қарсы күрес.

Проблеманы шешудің нұсқалары ретінде мыналар ұсынылуы мүмкін: бақылау мен жазалауды қатаңдату, жазаның бұлтартастығы, шенеуніктердің жалақысын арттыру (соның салдарынан өз орнын сақтауга мүдделілік), БАҚ бостандығы (шенеуніктер қызметінің ашықтығы, олардың өкілеттіктері мен теріс пайдалану мүмкіндіктері), жеке секторды қүшейту.

Топпен жұмыс: көшбасшы сапасы

Оқу тобы екі топқа бөлінеді. Міндет-бірлесіп талқылау барысында қазіргі көшбасшы ие болуы тиіс сипатты анықтау. Ватман парапын пайдалана отырып, білім алушылар басым тәртіппен сипаттың жеті сипатын жазып алуды тиіс. Эр топтың өкілі презентация өткізеді. Атқарылған жұмыстың нәтижелері тақтаға жазылады. Дайындық барысында "психологиялық көмек" көмекші материал ретінде төменде ұсынылған жеке тұлғаның мінез-құлқының әр түрлі сипаттарының жиынтығы түрінде қолданылуы мүмкін.

Тұлғаның сапасы. Аналитикалық ақыл. Белсенділік. Беделділік. Ұқыптылық. Бахваличество. Риясыз. Ұмырасызыңық. Қорқынышсыздық. Идеалдарға адалдық. Сыртқы тартымдылық. Шарм. Сенім. Өзін жоғары ұстану. Зейінділік. Сыпайылық. Волонтеризм. Әскери. Ақымақтық. Көрегендік. Алдын ала болжай сыйы. Әрекет қабілеттілігі. Демократизм. Ерлігі. Дипломатиялық. Сенімділік. Мейірімділік. Жақсылық білдіру. Қатыгездік. Интуиция. Саяси сезімділік. Бастамашылық. Өнертапқыштық. Мансаптық. Коммуникативтік. Конформизм. Құзыреттілік. Өтірікшілік. Құлық. Батылдық. Даналық. Табандылық. Таңқаларлық. Оптимизм. Жауапкершілік. Міндеттілігі. Әдептілік. Принциптік. Жағымпаздық. Прагматизм. Ұқыптылық. Тұзу сөйлеу. Батылдық. Шыншылдық. Жанқиярлық. Өзін жоғары санау. Әділдік. Төзімділік. Теле және фотогендігі. Төзімділік. Қорқақтық. Табандылық. Қырсықтық. Байсалдылық. Іскерлердегі табыстылық. Жақсы есте сактау. Құлық. Харизматикалық. Адалдық. Адам сүйгіштік. Борыш сезімі. Өзіл сезімі. Өзімшілдік. Энтузиазм. Эрудиция. Энергияны. Цинизм. Мақсаткерлік.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Ауызша сұрау, чек парагы

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Карадаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайллас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ КР денсаулық сактау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық. - Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; КР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 29 беті

9. Нысанбаев, Э. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Эбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Эбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтандыру негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
3. Решетников, А. В. Медицина әлеуметтандыру: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
4. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексті мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностиқ тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтандыру. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтандыру. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 30 беті

4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Окулық. - 10-басылым - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2.
<http://gmebrk.kz/book/1169728>
5. Әлеуметтану. Оқу құралы.- Қарағанды, 2015 ЦБ Aknurpress. Орынбекова Д.С. <https://aknurpress.kz/reader/web/1135>
6. А.Т. Забирова Қолданбалы әлеуметтану: оқу құралы /Алматы, «Эверо» баспасы, 2020– 208 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/537/
7. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/
8. Социология. Нысанбаев Ә. Жоғары оқу орындарының студенттеріне оқулық. Алматы, 2020. -206 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/729/
9. Сыдықов Ұлықпан.Саясаттану. – Алматы: «Эверо» 2020. – 132 бет.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/411/

Политология. Учебник для студентов высших учебных заведений. Под общей редакцией а.н. нысанбаева. Алматы., эверо.,2020-384с.
Https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Саяси элитаның жіктелуі қандай?
2. КР-да саяси элитаның қалыптасуының ерекшеліктері қандай?
3. Саяси көшбасшылықтың әлеуметтік қызметтерін атаңыз.
4. Қазақстан Республикасының саяси жүйесі қандай?

№ 11 сабак

1. Тақырыбы: Құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның қалыптасуы. Қазіргі әлемдегі саяси режимдер және олардың мемлекеттің саяси жүйесімен байланысы.

2. Мақсаты: мемлекеттік құрылымы және басқару формалары мен азаматтық қоғамның мәні, құрылымы, сайлау жүйелерінің мәні мен сайлау жүйелерінің негізгі түрлерін, функцияларының мазмұнын ашу.

3. Оқыту міндеттері:

- мемлекеттің белгілері, құрылымы және функцияларымен таныстыру,
- азаматтық қоғамның мәні, құрылымы және функциялары туралы түсінік қалыптастыру,
- саяси жүйенің мәні мен түрлерін түсіндіру;
- сайлау жүйелерінің мәні, түрлері және сайлау жүйелерінің қазіргі концепцияларымен білім алушыларды таныстыру,
- қазіргі Қазақстанның сайлау жүйесі туралы түсінік қалыптастыру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- 1.Мемлекеттің пайда болу теориялары мен концепциялары. Мемлекеттің функциялары, олардың қазіргі заман жағдайындағы трансформациясы
2. Әлеуметтік мемлекеттің қалыптасу шарттары.
- 3 Азаматтық қоғамның негізгі концепциялары. Азаматтық қоғам қызметінің бағыттары. Қазақстан Республикасындағы азаматтық қоғамның даму келешегі.
4. Қазақстандағы саяси режим, оның дамуы.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:

Пікірталас

1. Мемлекет қоғамның саяси жүйесінің негізгі институты ретінде. Мемлекеттің пайда болу теориялары мен концепциялары. Мемлекеттің функциялары, олардың қазіргі заман жағдайындағы трансформациясы
2. Егеменді мемлекет Қазақстан Республикасының Конституциясы. Әлеуметтік мемлекеттің қалыптасу шарттары.

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11- 44 беттің 31 беті
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	

3. Азаматтық қоғам:мәні, құрылымы, функциялары. Азаматтық қоғамның негізгі концепциялары. Азаматтық қоғам қызметінің бағыттары. Қазақстан Республикасындағы азаматтық қоғамның даму келешегі.
4. Саяси режим түсінігі мен түрлері Қазақстандағы саяси режим, оның дамуы.
5. Сайлау жүйелерінің мәні мен сайлау жүйелерінің негізгі түрлері. Сайлау жүйелерінің қазіргі концепциялары.
6. Қазіргі Қазақстанның сайлау жүйесі, оны жетілдірудің жолдары мен бағыттары. ҚР әлекторалдық үдерісті ерекшеліктері.

6 Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Ауызша сұрау /чек парагы

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Карадаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жаңысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. үн. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

- 1.Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
- 2.Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
- 4.Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11- 44 беттің 32 беті
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	

5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексте мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степницки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Әлеуметтану. Оқу құралы.- Қарағанды, 2015 ЦБ Aknurpress. Орынбекова Д.С. <https://aknurpress.kz/reader/web/1135>
6. А.Т. Забирова Қолданбалы әлеуметтану: оқу құралы /Алматы, «Эверо» баспасы, 2020– 208 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/537/
7. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/
8. Социология. Нысанбаев Ә. Жоғары оқу орындарының студенттеріне оқулық. Алматы, 2020. -206 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/729/
9. Сыдықов Ұлықпан. Саясаттану. – Алматы: «Эверо» 2020. – 132 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/411/

Политология. Учебник для студентов высших учебных заведений. Под общей редакцией а.н. нысанбаева. Алматы., эверо.,2020-384с.

Https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 33 беті

- Мемлекеттің пайда болу теориялары қандай?
- Мемлекеттік құрылыш және басқару формаларын атаңыз.
- Азаматтық қоғамның мәні және функциялары қандай?
- Қазақстан Республикасындағы азаматтық қоғамның даму келешегі қандай?
- Саяси режим түсінігі мен түрлерін анықтаңыз.
- Сайлау жүйелерінің мәні мен негізгі түрлері қандай?

№ 12 сабак

1. Тақырыбы: Қазіргі сайлау жүйелері және олардың ерекшеліктері. Саяси партиялар және партиялық жүйелер, қоғамдық-саяси қозғалыстар және үйымдар: қызмет ету ерекшеліктері

2. Мақсаты: Сайлау жүйелерінің мәні мен сайлау жүйелерінің негізгі түрлерін, саяси партиялардың белгілері мен қызметтерін ашу.

3. Оқыту міндеттері:

- сайлау жүйелерінің мәні, түрлері және сайлау жүйелерінің қазіргі концепцияларымен білім алушыларды таныстыру,
- қазіргі Қазақстанның сайлау жүйесі туралы түсінік қалыптастыру,
- саяси партиялардың түсінігі, мәні мен қызметтерін түсіндіру,
- қоғамның саяси өмірінде қоғамдық-саяси қозғалыстардың орны мен рөлін анықтау.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

3. Саяси партиялар: түсінігі, мәні, белгілері мен қызметтері. Саяси партиялардың типологиясы. Партиялық жүйенің қазақстандық үлгісі.

4. Қоғамның саяси өмірінде қоғамдық-саяси қозғалыстар мен бірлестіктердің пайда болуы және эволюциясы. Қазақстандық қоғамның саяси өміріндегі қоғамдық қозғалыстардың алатын орны мен рөлі.

5. Лоббизм. Мұдде топтары: түсінігі, қызметтері, типологиясы. Саясаттағы қысым топтар.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытуудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:
Пікірталас

1 тапсырма

"Дұрыс" немесе "дұрыс емес" деген тұжырымдарға түсініктеме берініз:

1. Сайлау-бұл түпкілікті шешім қабылдау үшін жалпыхалықтық дауыс беру кез келген мемлекеттік мәселе.

2. Сайлау науқаны-бұл мемлекеттің іс-шаралары сайлауды үйымдастыру және өткізу.

3. Референдум-азаматтардың саяси қатысуының негізгі нысаны билік органдарын қалыптастыру бойынша.

4. Электорат - бұл дауыс беру арқылы халықтың сауалнамасы езі тұратын аумақтың тиесілігі, қандай- немесе мемлекетке

5. Плебисцит-бұл сайлауда дауыс беретін сайлаушылар контингенті.

6. Сайлау жүйесі-өрежелер мен әдістердің жиынтығы билік органдарының күрылуы.

7. Мұндай сайлау жүйесі мажоритарлық деп аталады партиялық тізімдер бойынша дауыс беру жүзеге асырылатын кандидаттарды партиялар арасында бөлу қатаң берілген дауыстар санына пропорционалды.

8. Бара-бар жүйе кезінде кандидат сайланды деп есептеледі, занда көзделген көпшілік дауыс жинаған.

9. Пропорционалды сайлау жүйесі Австрия, Бельгия, Греция, Германия, Швейцарияда қолданылады.

10. АҚШ-та, Англияда мажоритарлық сайлау жүйесі қабылданды, Франция, Жапония.

11. Сайлау-өкілді демократияның тетігі.

<p>OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>	
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы		39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар		44 беттің 34 беті

12. Референдум-бұл тікелей (тікелей) механизм демократия.

2 тапсырма

Тарихтағы алғашқы референдум қай елде өтті?

- А) Ұлыбритания;
- Б) Швейцария;
- в) АҚШ;
- г) Франция.

3 тапсырма

ҚР Парламентіне сайлау қандай сайлау жүйесі бойынша жүзеге асырылады?

- 1) мажоритарлық;
- 2) пропорционалды;
- 3) аралас бойынша.

4 тапсырма

Қазақстан азаматтары қай жастан бастап сайлау құқығына ие болады?

- 1) 14 жастан бастап;
- 2) 21 жастан бастап;
- 3) 18 жастан бастап.

Тапсырма 5

1. Дауыс беру партиялық тізімдер бойынша жүзеге асырылатын және кандидаттарды партиялар арасында белу берілген дауыстар санына қатан пропорционалды болатын сайлау жүйесі:

- а) мажоритарлық;
- б) аралас;
- в) пропорционалды;
- г) шартты.

2. Сайлау жүйесі мен сайлауды бақылау институты қай бағытта және қандай жолдармен жетілдірілуі керек?

Тапсырма "ми шабуылы"әдісімен жүзеге асырылуы мүмкін. Егер білім алушылар арасында сайлауды бақылаушылар тобының мүшесі немесе сайлау штабының белсендісі болса, онда оның есебін тыңдал, одан әрі пікірталас түрінде баяндаманы талқылауды үйымдастырған жөн.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Ауызша сұрау ,чек парагы

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Карапаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыйайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Орtega; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Эбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 35 беті

8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қогамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

- 1.Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
- 2.Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; каз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
- 4.Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
- 5.Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
- 6.Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
- 7.Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
- 8.Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексті мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
- 9.Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
- 10.Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
- 11.Смитт Энтони Д. Үлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
- 12.Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 36 беті

4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Окулық. - 10-басылым - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2.
<http://gmebrk.kz/book/1169728>
5. Әлеуметтану. Оқу құралы.- Қарағанды, 2015 ЦБ Aknurpress. Орынбекова Д.С. <https://aknurpress.kz/reader/web/1135>
6. А.Т. Забирова Қолданбалы әлеуметтану: оқу құралы /Алматы, «Эверо» баспасы, 2020– 208 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/537/
7. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/
8. Социология. Нысанбаев Ә. Жоғары оқу орындарының студенттеріне оқулық. Алматы, 2020. -206 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/729/
9. Сыдықов Ұлықпан.Саясаттану. – Алматы: «Эверо» 2020. – 132 бет.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/411/

Политология. Учебник для студентов высших учебных заведений. Под общей редакцией а.н. нысанбаева. Алматы., эверо.,2020-384с.
Https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Қазіргі Қазақстанның сайлау жүйесінің ерекшеліктері қандай?
2. Арапас сайлау жүйелері қандай?
3. Саяси партиялардың мәні мен қызметтері қандай?
4. Қазақстанның қоғамның саяси өміріндегі қоғамдық қозғалыстардың алатын орны мен рөлі қандай?

№13 сабак

1. Тақырыбы: Саяси мәдениет, саяси мінез-құлық және саяси қатысу. Санда мен ойлаудың жаңа үлгісін әзірлеу: олардың Қазақстан Республикасында жүзеге асуының негізгі стратегиялары мен бағыттары

2. Мақсаты: Қазақстан Республикасында негізгі стратегиялар мен оларды іске асыру бағыттарын, сана мен ойлаудың жаңа моделін әзірлеу механизмін сипаттау.

3. Оқыту міндеттері:

- саяси мәдениеттің түсінігі мен қызметтерімен таныстыру,
- саяси сана мен саяси идеология түсініктерімен түсіндіру,
- қазіргі негізгі саяси идеологиялармен таныстыру,
- Қазақстан Республикасындағы сана мен ойлаудың жаңа үлгісінің стратегиясын түсіндіру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Саяси мәдениеттің түсінігі, мәні, құрылымдық компоненттері мен қызметтері. Қазақстан Республикасындағы саяси мәдениет – қазіргі жағдайы мен даму үрдістері.
2. Саяси әлеуметтену: мәні, кезеңдері, үлгілері мен факторлары. Саяси мінез-құлық пен саяси қатысу – түсінігі, негізгі теориялары, жіктелуі.
3. Қоғам мен саясаттағы идеологияның пайда болуы, алатын орны мен рөлі.

Саяси идеологияны анықтаудағы түрлі әдістер.

4. Қазіргі негізгі саяси идеологиялар: либерализм, консерватизм, марксистік дәстүр мен халықаралық социал-демократия.

5. Үлттық рухты сақтау және Қазақстан Республикасын болашақ дамуының үлттық үлгісін құру.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:
Пікірталас

1 тапсырма. Тақырып: қазіргі саяси қозқарастар (сол, он, центрістер)

Білім алушылар 4 шағын топқа бөлінеді, олардың әрқайсысы 4 адамнан 3 команда құру. Әрбір команда-өзінің идеологиясымен/бағдарламасымен/философиялық идеяларымен саяси институт (партия, ықпал ету тобы, Президенттікке кандидаттың сайлауалды штабы және т. б.). Әрбір команда мақсаттарды,

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 37 беті

құндылықтарды, идеологияны, мемлекеттік құрылымға көзқарасты, саяси бағдарламаның негізгі тармақтарын және т. б. анықтау қажет.

Командаларды қорғауға (көпшілік алдында сөйлеуге) дайындауға 50 мин. бөлінеді.

Дайындық аяқталғаннан кейін команда өз тобын таныстыратын көшбасшыны ұсынады.

Команда көшбасшысының жеке, команданың идеалдарына, өмірбаянына сәйкес болуы керек.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Ауызша сұрау, чек парагы

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ КР денсаулық сактау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степнишки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; КР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; КР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

- 1.Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
- 2.Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
- 4.Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
- 5.Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ғ. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
- 6.Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11- 44 беттің 38 беті
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	

7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттық этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Әлеуметтану. Оқу құралы.- Қарағанды, 2015 ЦБ Aknurpress. Орынбекова Д.С. <https://aknurpress.kz/reader/web/1135>
6. А.Т. Забирова Қолданбалы әлеуметтану: оқу құралы /Алматы, «Эверо» баспасы, 2020– 208 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/537/
7. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/
8. Социология. Нысанбаев Ә. Жоғары оқу орындарының студенттеріне оқулық. Алматы, 2020. -206 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/729/
9. Сыдықов Ұлықпан. Саясаттану. – Алматы: «Эверо» 2020. – 132 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/411/

Политология. Учебник для студентов высших учебных заведений. Под общей редакцией а.н. нысанбаева. Алматы., эверо.,2020-384с.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Саяси сана түсінігі, функциялары, формалары мен деңгейлері қандай?
2. Қоғам мен саясаттағы идеологияның алатын орны мен ролі қандай?
3. Қазіргі негізгі саяси идеологиялар қандай?
4. Қазақстан Республикасындағы сана мен ойлаудың жаңа үлгісінің стратегиясының мәні неде?

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 39 беті

№ 14 сабак

1. Тақырыбы: Қазақстан Республикасының тұрақты дамуын қамтамасыз ететін стратегиялары мен модернизация бағдарламалары. Саяси шиеленістер мен дағдарыстарды шешудің мәні, түрлері мен жолдары

2. Мақсаты: Қазақстан Республикасының тұрақты дамуын қамтамасыз ететін стратегиялары мен модернизация бағдарламалары, саяси шиеленістерді шешу түрлері мен жолдарын зерттеу.

3. Оқыту міндеттері:

- білім алушыларды Саяси модернизацияның түсінігі, мақсаты, оның негізгі сипаттарымен таныстыру,
- Ұлт жоспары – бес институционалдық реформаларды жүзеге асырудагы 100 нақты қадам туралы түсінігін қалыптастыру,
- 5 президенттік реформаның мәнін түсіндіру,
- саяси шиеленіс түсінігі, қызметтері мен типологиясымен таныстыру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- Саяси модернизация түсінігі. Саяси модернизацияның мақсаты, оның негізгі сипаттары. Саяси модернизацияның кезеңдері мен факторлары.
- Қазақстан Республикасының саяси модернизациясы. Ұлт жоспары – бес институционалдық реформаларды жүзеге асырудагы 100 нақты қадам.
- 5 президенттік реформа: кәсіби мемлекеттік аппарат құру, заның үстемдігін қамтамасыз ету, индустрияландыру және экономикалық өсім, біртектілік пен бірлік, есеп беретін мемлекетті қалыптастыру.
- «Қазақстан-2050 Стратегиясы» Қазақстан Республикасының саяси бағытынде. Күшті мемлекет және Қазақстанның әлемнің ең дамыған отыз мемлекетті қатарына енуі.
- Шиеленіс әлеуметтік құбылыс ретінде. Саяси шиеленістер, олардың мәні, конструктивті және деструктивті қызметтері.
- Саяси шиеленістер мен дағдарыстардың типологиясы.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:

Пікірталас

Білім алушылар 4 шағын топқа бөлінеді, олардың әрқайсысы презентация дайындау және оны келесі тақырыптар бойынша сабакта қорғау тапсырмасын алады:

- Саяси модернизация түсінігі. Саяси модернизацияның мақсаты, оның негізгі сипаттары. Саяси модернизацияның кезеңдері мен факторлары.
- Қазақстан Республикасының саяси модернизациясы. Ұлт жоспары – бес институционалдық реформаларды жүзеге асырудагы 100 нақты қадам.
- 5 президенттік реформа: кәсіби мемлекеттік аппарат құру, заның үстемдігін қамтамасыз ету, индустрияландыру және экономикалық өсім, біртектілік пен бірлік, есеп беретін мемлекетті қалыптастыру.
- «Қазақстан-2050 Стратегиясы» Қазақстан Республикасының саяси бағытынде. Күшті мемлекет және Қазақстанның әлемнің дамыған оты земмлекетті қатарына енуі.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): ауызша сұрау, чек парағы

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

- Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Карапаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
- Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
- Жанысбеков М.А. Сыйайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ КР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11- 44 беттің 40 беті
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	

4. Сыдыков, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу күралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу күралы). 1,2-том: оқу күралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу күралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
- 4.Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
- 5.Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ғ. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
- 6.Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
- 7.Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
- 8.Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексті мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
- 9.Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
- 10.Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 41 беті

11. Смитт Энтони Д. Ұлттық этностиқ тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаяева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Әлеуметтану. Оқу құралы.- Қарағанды, 2015 ЦБ Aknurpress.
Орынбекова Д.С. <https://aknurpress.kz/reader/web/1135>
6. А.Т. Забирова Қолданбалы әлеуметтану: оқу құралы /Алматы, «Эверо» баспасы, 2020– 208 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/537/
7. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/
8. Социология. Нысанбаев Ә. Жоғары оқу орындарының студенттеріне оқулық. Алматы, 2020. -206 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/729/
9. Сыдықов Ұлықпан.Саясаттану. – Алматы: «Эверо» 2020. – 132 бет.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/411/

Политология. Учебник для студентов высших учебных заведений. Под общей редакцией а.н. нысанбаева. Алматы., эверо.,2020-384с.

Https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Саяси модернизацияның мақсаты қандай?
2. Саяси модернизацияның кезеңдері мен факторлары қандай?
3. Ұлт жоспары – бес институционалдық реформаларды жүзеге асырудагы 100 нақты қадам мазмұны қандай?
4. 5 президенттік реформаның мазмұны неде?
5. Саяси шиеленістер түсінігі мен мәнін қалай анықтайсыз?
6. Саяси шиеленістер мен дағдарыстардың қандай қызметтері мен типологиясын білесіз?

№15 сабак

1. Тақырыбы: Жаһандану және қазіргі жаһандық қауіп қатерлер
2. Мақсаты: Жаһандану және қазіргі жаһандық қауіп қатерлерін зерттеу.

3. Оқыту міндеттері:

- білім алушыларды әлемдік саяси үдерістердің жаһандануымен таныстыру,
- қазіргі заманың жаһандық сын-қатерлері туралы түсініктерді қалыптастыру
- білім алушыларды Қазақстан сыртқы саясатының басымдық бағыттарымен таныстыру;

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Әлемдік саясат және әлемдік үдеріс.
2. Халыкаралық қатынастар түсінігі және негізгі субъектілері.

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	44 беттің 42 беті

3. Қазіргі халықаралық қатынастардың дамуының негізгі үрдістері.
4. Әлемдік саяси үдерістердің жаһандануы мен қазіргі жаһандық қауіп қатерлер.
5. Қазіргі халықаралық қатынастар жүйесіндегі Қазақстан.
6. Қазақстан сыртқы саясатының басымдық бағыттары.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:

Пікірталас

Тапсырма: келесі ұйымдар бойынша баяндама дайындау қажет (баяндама келесі ақпаратты қамтиды: құрылған күні, негізгі мақсаттары мен міндеттері, қатысуышылар, ұйымның қызметін реттейтін нормативтік құжаттар, іске асырылған жобалар немесе соңғы онжылдықтың маңызды шешімдері; бірінші және қазіргі басшының қысқаша өмірбаяны):

1. Еуропалық экономикалық қоғамдастық (БЭЖ),
2. Мұнай экспорттаушы елдердің ұйымы (ОПЕК)
3. Солтүстік Атлант Шарты Ұйымы (НАТО),
4. Біріккен Ұлттар Ұйымы (БҮҰ).
6. **Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.):** Ауызша сұрау, чек парагы
7. **Әдебиет:**

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық. - Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Аманdosова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Эбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәженов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. үн. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; каз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11- 44 беттің 43 беті
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	

4. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Үлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Әлеуметтану. Оқу құралы.- Қарағанды, 2015 ЦБ Aknurpress.
Орынбекова Д.С. <https://aknurpress.kz/reader/web/1135>
6. А.Т. Забирова Қолданбалы әлеуметтану: оқу құралы /Алматы, «Эверо» баспасы, 2020– 208 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/537/
7. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/
8. Социология. Нысанбаев Ә. Жоғары оқу орындарының студенттеріне оқулық. Алматы, 2020. -206 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/729/
9. Сыдықов Ұлықпан.Саясаттану. – Алматы: «Эверо» 2020. – 132 бет.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/411/

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы

Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар

39/11-
44 беттің 44
беті

Политология. Учебник для студентов высших учебных заведений. Под общей редакцией а.н. нысанбаева. Алматы., эверо.,2020-384с.

[Https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/](https://www.elib.kz/ru/search/read_book/724/)

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Әлемдік саяси үдеріс түсінігі мен мәнін қалай аныктайсыз?
2. Жаһандық қауіп - қатерлер не туралы білесіз?
3. Қазіргі халықаралық қатынастардың дамуының негізгі үрдістерін қалай сипаттайсыз?
4. Қазақстанның халықаралық қатынастар жүйесіндегі орны қандай?